

РЕШЕНИЕ

№ 281

гр. Ямбол, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ в публично заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Марина Хр. Х.а Иванова

при участието на секретаря Т. С. К.
като разгледа докладваното от Марина Хр. Х.а Иванова Гражданско дело № 20212330103450 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба, предявена от Ж. А. В. против Е. Й. С., с която се претендира постановяване на решение, с което ответникът бъде осъден да заплати на ищцата сумата от 2580 лв. – заплатена на отпаднало основание – прекратен договор за дентални медицински услуги, сумата от 7420 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от некачествено изпълнение на стоматологични услуги, както и сумата от 10 000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди – болки и страдания, ведно със законната лихва, от датата на исковата молба до окончателното изплащане.

Ищцата посочва, че през месец 03.2020 год. между нея и ответника бил сключен устен договор за дентални услуги, като бил съставен план за лечение на зъбите на ищцата на стойност 6980 лв., който тя заснела с телефона си. В периода 11.03-31.03.2020 год. ответникът провел кореново лечение на 15 зъба, като причинил на ищцата страшна болка, която не отшумявала въпреки постоянната употреба на обезболяващи медикаменти. При сваляне на мост увредил още един зъб на ищцата. Същите болки й причинил и на зъбите на долната челюст, като на 31.03.2020 год. изпиллил наведнъж всички 15 зъба, взел проба с нажежен материал, като в следствие я извикал за проба на конструкциите, които не харесал и върнал. Т.к. ищцата продължавала да изпитва непрекъснати болки, което споделила и на ответника по свое усмотрение си направила рентгенова снимка, която показала на д-р С., а в следствие изпратила и на други ***, като мнението на повечето специалисти било, че е необходимо вадене на доста от кътните зъби и ново отваряне и лечение на останалите. Ето защо, когато на 16.04.2020 год. посетила кабинета на ответника и предвид, че бил съсипал всичките й зъби, включително и причинил големи болки с некачественото си лечение, ищцата отказала поставяне на конструкции. За извършеното лечение ищцата заплатила на ответника сумата от 2580 лв., като претендира, че изпълнението от насрещната страна било толкова лошо и некачествено, че на практика било налице

пълно неизпълнение на договора, който тя счита, че е развалила устно на 16.04.2020 год. Евентуално прави изявление за разваляне на договора с исковата молба. Наложило се ищцата да посещава поетапно други специалисти за лечение на зъбите си, на които заплащала посочени суми. Счита, че с поведението си ищецът е нарушил сочени разпоредби от Закона за здравето и Кодекса за професионална етика на ***ите по ДМ. Твърди, че близо две години се срамува от вида си, чувства постоянна болка, всичките ѝ зъби са съсипани и е увредено общото и здравословно състояние. Причинените ѝ неимуществени вреди ищцата оценява на сумата от 10 000 лв.

В депозирания отговор ответникът оспорва изцяло предявените искове по основание и размер. Излага подробни съображения, поради които счита, че не е налице осъществено противоправно поведение от страна на ответника, като счита, че ищцата е предоставила своето информирано съгласие, ответникът е предоставил план за лечение. Оспорват се изложените от ищцата факти и обстоятелства. По изложените съображения счита и, че не е налице вреда, вина, включително причинно – следствена връзка, т.к. било налице законосъобразно изпълнение на лечението. Оспорва се претенцията за заплатени суми по лечението, като недоказана по основание и размер. Оспорва се и претенцията за имуществени вреди, представляващи заплатени суми за лечение на посочени в исковата молба ***и по ДМ. Освен, че липсвала причинно – следствена връзка с проведеното от ответника лечение, за част от сторените разходи липсвали доказателства за извършването им, а друга част – заплатена рентгенова снимка, били извършени по усмотрение на ищцата. По подробно изложени доводи се оспорва и претенцията за заплащане на неимуществени вреди.

В срока за отговор ответникът е предявил против ищцата насрещен иск за сумата от 2185 лв./след допуснато изменение на иска/, представляваща претърпяна от същия имуществена вреда, в следствие неизпълнение на задълженията на ищцата по договора за дентални услуги да заплати стойността на изработени и заплатени от ответника временни зъбни конструкции по време на лечението. Счита, че е изправна страна по неформалния договор, като в следствие виновното поведение на ищцата е претърпял загуба в размер на исковата сума.

Ищцата и ответник по насрещния иск е депозирала в законния срок отговор по същия, с който го оспорва и моли за отхвърлянето му като неоснователен и недоказан.

В с.з. исковата молба се поддържа от ищцата и процесуалния ѝ представител.

Ответникът оспорва исковете, лично и чрез процесуален представител.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Ищцата е представила копие от бял лист А 4 , на който е посочено името и телефонният ѝ номер, както и горни и долни зъби – цени на ендодонтско лечение и керамика , и обща цена от 6 890 лв.

Прието е и становище от д- р Н. Ю. , в което е описано какво посоченият *** е констатирал от рентгенови изследвания от 15.04.2020 год., 3 Д графия от 11.06.2020 год. и амбулаторни прегледи от 15.06.2020 год. и 07.07.2020 год. В заключение е прието, че е нарушена целостта на зъби 16, 27 и 37 и пациентката е пренасочена за лечение към друг специалист.

Приета е и фактура от 19.10.2021 год. за стойността на извършено лечение – медикаментозно лечение; премахване на твърди тела и др. на обща стойност 2820 лв., със съставител *** – АИППМТДМ, в едно с касов бон от същата дата.

Представени са фискални бонове от дати 29.06.2020 год., 23.06.2020 год., 22.06.2020 год., 04.06.2020 год. за заплатени суми в общ размер на 430 лв. в полза на „д-р ****“ЕООД с основание – дентани услуги.

Приети са и фискални бонове за заплатени суми за рентгенови снимки и секторна снимка.

Представен е амбулаторен лист за извършен преглед при специалист от 28.01.2021 год., при който се е констатирало, че ищцата е емоционално лабилна, тревожна. Предписана ѝ е терапия.

От извлечение от сметка с титуляр ищцата се установява, че на 01.04.2020 год. и 09.03.2020 год. същата е заплатила суми от 1380 лв. и 1200 лв. в полза на „****“.

По делото е представено още Становище на Комисията по професионална етика към РК на БЗС - Я., в което се посочва, че на 14.10.2021 год. се е провело заседание на комисията по повод жалби на ищцата и още две пациентки на д-р С., като са извършени прегледи и разгледани снимки, а в заключение Комисията е посочила, че счита, че са извършени нарушения.

Представени са и множество резултат и от лабораторни изследвания, рентгенови снимки, вкл. План за лечение, които предвид спецификата на казуса са били предмет на комплексна СМЕ.

Ответникът е представил платежни нареждания от 06.04.2020 год. и 17.04.2020 год. за заплатени от *** ЕООД в полза на С. Х. суми от 525 лв. и 1800 лв., с основание посочени фактури. Приети са и фактури от 02.04.2020 год. и от 15.04.2020 год. с посочен вид на услугата- мостова конструкция, извлечение от сметка, Извадка от системата на зъботехническа лаборатория.

Приети са още писмо от РЗИ – гр. Я. до ищцата във връзка с нейна жалба от 20.12.2021 год.

Приставени са и фактура от 10.12.2021 год. на стойност 600 лв. и фискален бон към същата, както и фактура за скенер на горна и долна челюст на стойност 150 лв. и фискален бон.

Приета е и заповед № ***/19.05.2020 год. на ИАМН, видно от която по повод подадено заявление от 23.12.2019 год. е отказана регистрация на **** ЕООД с управител Е. Й. С..

Горните доказателства са били предмет на назначената и приета по делото СМЕ, изготвена от специалисти в областта на лицево – челюстната хирургия, протетичната медицина и консервативното зъболечение. Вещите лица са констатирали, че в материалите по делото липсва приложен план, включващ какво конкретно лечение е приложено. По делото отсъства медицинска документация, която да отрази лечебния процес проведен от ответника. В конкретния случай е настъпило усложнение в лечението- перфорация, което може да бъде отнесено като грешка на изпълнението. Установени са две перфорации на корените на зъби 16 и 37.

Вещите лица посочват, че правилата за добра медицинска практика не са нещо конкретно. В конкретния случай отсъствието на медицинска документация, отсъствието на дентален статус преди започване на лечението, отсъствието на лечебен план и на медицинска документация, която да отразява извършените медицински процедури не отговаряло на принципа на адекватните очаквания. Вещите лица приемат, че може да бъде прието наличие на причинна връзка между извършваното лечение от последващи зъбо***и и перфорацията на зъби 16 и 37. На приложената

снимка от 09.03.2020 год. се наблюдавали промени в зъб 37 ,които отговаряли да са периапикален перидонтит /зъбен гранулом/. По отношение зъб 26 рентгеновите снимки от 09.03. и 14.04 2020 год. били правени едната с, а другата при свалена мостова конструкция, като цялостното усещане на вещите лица е, че не е провеждано лечение на този зъб. От панорамна рентгенография от 14.04.2020 год. се вижда перфорация на кореновата система на зъб 37 . панорамната снимка не е метод за детайлна оценка. На 15.04.2020 год. е проведена по желание на ищцата панорамна снимка , от която се вижда рентгенова симптоматика отговаряща на перфорация на зъб 16. Посочва се как се процедира при възникване на перфорация на зъб на пациент, като в конкретния случай предвид липсата на медицинска документация, вещите лица не могат да констатира как точно е направено.Възникването на перфорация представлява настъпило усложнение. Самата перфорация предпоставя риск от развитие на възпалително усложнение и може да доведе до загуба на зъба. В материалите по делото липсва медицинска документация, която да установява кога е настъпила перфорацията и какво точно е било направено от лекуващия *** С.. Денталния статус на пациента се оценявал чрез клиничен преглед и допълнителни изследвания, като панорамната рентгенография не била самостоятелен метод за оценка на дентален статус.Всичко следвало да се документира писмено, за да се констатира изходното състояние на зъбите преди започване на лечение.

Във връзка с необходимостта от уточняване на част от въпросите при изслушването си вещото лице С. посочва, че имат затруднения да коментират зъб 27, т.к. безспорно виждат перфорациите на зъби 16 и 37 но от представените рентгенографии от 09.03., 14.40 и 15.042020 год. , т.к. няма стабилни доказателства, перфорацията се вижда на другите снимки, но не могат да бъдат категорично за процесния период. Перфорацията е пробив, който се получава в процеса на лечението и винаги е механична. Тя е риск и е част от информираното съгласие. При зъб 37 се наблюдавало изначално към 09.03 възпаление, което било възникнало някъде назад във времето. Имало показания да се препоръча прелекуване, защото имало гранулом, и в случай че е планирано този зъб да влезе под мостова конструкция добрата практика било да се препоръча лечение. Всички дентални процедури били свързани с болки, като всеки човек го боляло различно. Вещото лице е категорично, че при зъб 37 е имало риск, който се е реализирал в процеса на лечението , настъпила е перфорация, както и такава е настъпила при зъб 16, като част от денталните материали са попаднали в самата перфорация.Посоченото усложнение на лечението може да бъде отнесено като грешка на лечението. Оставянето на зъбни материали в някои случаи може да доведе до отоци и по-големи болки. В конкретния случай е проведено лечение на перфорацията на зъб 37 , който все още е в костта, т.к. д-р Ю. го е лекувала. Вещото лице описва какви са практиките за лечение при настъпване на перфорация. Във всички случаи пациентът следва да бъде информира, за да му се даде право на избор. Липсвала медицинска документация дали д-р С. е лекувал зъб 26 и 27. Липсвала и документация какви са причините да се препоръча прелекуване на зъб 46. По отношение настъпилата перфорация на зъб 37 , вещото лице пояснява, че действително при ищцата са били налице предпоставки, рискове от настъпване на такава. Предвид липсата на документация оставало неясно дали тя е била уведомена за възможния риск преди да приеме предложеното лечение. И при най – добри желания перфорация можела да настъпи, но тук идвал въпроса, че говорим за две перфорации в една уста , както и твърдението за трета. Специфичен бил моментът, че *** следвало да работи под внимание и ако разбере, че е настъпила перфорация следва да спре, да опише в документите си какво е направил, къде е перфорацията. Процесната перфорация е

настъпила, когато *** е тръгнал да търси каналите. Независимо от всичко лечението на зъб 37 проведено от д-р Ю. е било успешно, перфорацията е била запълнена и тя е успяла засега да запази зъба в устата. На снимката от 09.03.2020 год. се виждало, че между зъб 13 и зъб 16 има мост. На снимката от 15.04.2020 год. се виждало, че има проведен опит за ендодотско лечение на зъб 16 и има рентгенови доказателства за настъпила перфорация. Т.к. вещите лица считат, че не могат да дадат заключени единствено върху рентгенографии, те посочват че на 10.09.2021 год. вече се вижда ясна перфорация на зъб 27.

По делото са събрани и гласни доказателства.

В показанията си св. Н. Ю. посочва, че ищцата е била нейна пациентка за периода 2020 – пролетта на 2021 год., с две прекъсвания. Дошла с оплаквания от болки в доста зъби, нощни болки и невъзможност да се храни. Казала, че е посещавала колега, д-р М., като след лечението ѝ било невъзможно да функционира правилно дъвкателния апарат. Свидетелката констатирала, че голяма част от зъбите са изпилени, освен долните шест от кучешки до кучешки. Обикновено тази манипулация се предприемала само преди поставяне на неподвижни конструкции. Представеното по делото становище било изготвено от свидетелката. На снимката, която ищцата ѝ представил, от 15.04. се виждало нарушение в целостта на зъби 16 и 37, били пробити в някои области. Перфорацията била травматичен процес, който е механично причинен. Нормално било в каналите да се намират каналопълнежни материали, но не и щифтове и сийлъри или филъри. Наличието на такива тела свидетелката констатирала с микроскоп и ги премахнала. Свидетелката открила в зъби 16, 27 и 37 перфорация. Перфорацията нарушавала целостта на зъба и не било разумно той да се включи в неподвижна конструкция. Двата зъба 16 и 27 имало лезии и те не се повлиявали от никаква терапия и препоръчала на пациентката да бъдат извадени. Пациентката имала постоянно оплакване от болки. Отворила и почистила зъб 46, т.к. бил по-лесен за обработване. След това я насочила към друг колега, самата ищцата си избрала д-р Н. С.. Свидетелката издала фактура за лечението. Представената фактура от „****“ била издадена от нея, малко по-късно, т.к. била болна двукратно от *** и имала в следствие здравословни проблеми. Фактурата документирала какво ищцата ѝ е заплатила за лечението. Освен зъби с перфорация свидетелката лекувала още 4 зъба, които били в нормално положение. Свидетелката посочва, че знае от ищцата, че е предходното лечение е било при д-р С.. Посочва, че описва какво тя е констатирала при зъбите ѝ, както и че при различни манипулации дискомфортът продължава за различно време.

Св. В. – сина на ищцата посочва, че майка му посетила кабинета на д-р С. на 09.03.2020 год. по повод болки в 6-ти горен зъб. Имала и други малки кариеси. *** ѝ казал, че ще ѝ оправи зъбите, така че повече да не боледуват и да има холивудска усмивка. На 11.03.2020 год. започнало лечението, като посетила кабинета 4 пъти, през които ѝ умъртвил общо 10 зъба. Свидетелят отишъл да види какво става на третото посещение, т.к. майка му се оплаквала, че доста я болят зъбите, а *** станал груб. *** ги успокоил, но след четвъртото посещение венците на майка му почнали да кървят и имала страшни болки в главата. Решили да направят панорамна снимка. Отишли със снимката при д-р С., който като я погледнал казал, че тези зъби са унищожени. После посетили РК на БЗС, но от там им казали, че нищо не могат да направят. В този ден *** и неговата ***ка започнали да звънят на майка му. Това било някъде края на м. април. Звънели ѝ, т.к. зъбите ѝ били готови. Искали да поставят протезата, но майка му имала големи болки. Отишли при д-р С. да се консултират, но от реакцията му разбрали, че с

него на глава не може да се излезе. Започнали да търсят други клиники. В П. им казали, че зъбите са унищожени и този, който ги е правил да си поеме отговорността и да продължи лечението. Минали и през С.З., С.. След това се насочили към д-р Ю.. Последната провела лечение за около 10 месеца, като лечението продължила друга ендодонтка, т.к. Ю. се разболяла. Тя казала че част от зъбите следва да се извадят и на тяхно място да се поставят импланти. След това варненска фирма поела лечението на ищцата. Майка му била останала без зъби, морално съсипана, не искала да излиза. Било грозна картина, не можела да се храни, всичко минавало през пасатор.. Болките продължавали и като започнало лечението при други доктори, но постепенно отшумявали. Лично свидетелят я завел на психиатър, т.к. била в депресия. Свидателят не бил запознат с плана за лечение, който е предложен. Знаел, че е предложено поставяне на коронки и зъбна конструкция. Не бил запознат ответникът да е възстановявал някаква сума на майка му.

Св. А. – *** на ответника от 2019 год., посочва че ответницата посетила кабинета в началото на пандемията. Искала план за лечение и след панорамна снимка *** ѝ го издиктувал, какво ще се прави и сумата и ищцата била съгласна. Когато ищцата отишла в кабинета проблемите ѝ били големи. Няма как да е сако един кариес. По принцип ищцата нямала оплаквания, а имало едно мрънкане, че никой не ѝ обръща внимание, което няма как да се случи. При лечението съвсем естествено имало дискомфорт. При част от посещенията свидетелката не присъствала, но била започната с всичко. Взимани били мерки за конструкцията, след това правени проби. Вземането на отпечатък ставало в кабинета, не било неприятно и с материал, който бил на стайна температура. Зъбната конструкция била поръчана при *** в С., с който работят – С.. Когато конструкциите били готови, те не били поставени, т.к. ищцата не се явила на записания час. Явили се други хора от нейното семейство. Ищцата казала, че не е готова за поставяне на конструкции, т.к. имала болки в един зъб, който свидетелката посочва, че не са лекували. Конструкцията била заплатена с лични средства на ***. Когато дошли нейните роднини, че взели парите, които ищцата била дала за лечението. Няма документ за връщане на парите, т.к. имало заплахи. Ако *** е изписвал болкоуспокояващи би следвало да има рецепти. Свидетелката била там, когато *** върнал парите, но била скрита, т.к. имало страх.

Св. Х. – ***, посочва, че от януари 2020 год. работи с ответника. Почти всеки ден има поръчки от него, кореспондират си, следят си работата. Всеки случай се документирал с фотоси, коментирал се, доуточнявал се. В архива си намерил процесния случай. При тях пристигало назначение от ***, фиш с номер на поръчката, име на пациента, вид на работата, цвета и вида на зъбите. Изработили за пациентката Ж. В. временни конструкции, а след това постоянни конструкции от металокерамика – 20 зъба, горна и долна челюст. Имал информация, че не са поставени в устата. Посетил кабинета 10 – на минути след разговора на *** с В. и роднините ѝ. заварил екипа изплашени и притеснени, казали му че били принудени да върнат парите на пациентката. На него сумата му била платена от д-р С.. Ответникът много прецизно държал на всеки един детайл от изработката. Пациентката не е виждал. Лабораториите извършвали търговска дейност по назначение от *** и нямали право да получават пари от пациент. Фактурата също се издавала на ***, който е назначил изработката на изделиято.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните **правни изводи**:

Предявени са обективно съединени иски са с правно основание чл. 55, ал. 1,

предл. 3 ЗЗД и чл.45 от ЗЗД, както и насрещен иск с правно основание чл. 79, ал.1 ЗЗД, вр. чл. 82 ЗЗД.

По първоначално предявените от ищцата искове:

Изложените от ищцата факти и обстоятелства сочат на отправено до съда искане за връщане на отпаднало основание на заплатена сума по договор за дентално лечение поради упражнено право от страна на поръчващия едностранно да развали договора – в размер на 2580 лв. /така решение № 175/31.01.2019 год. по гр.д. № 3115/2017 год. на ВКС/, както и искове за заплащане на сумата от 10 000 лв. – неимуществени вреди, претърпени болки и страдания и имуществени вреди от непозволено увреждане в общ размер на 7420 лв. – заплатени за извършено лечение от *** и по ДМ- д-р Ю., д-р С., д-р А. и рентгенови снимки.

Между страните не е спорно, а и е установено, чрез събраните доказателства, че е бил сключен неформален договор за дентални медицински услуги за кореново лечение и манипулации на горни и долни зъби и поставяне на зъбна конструкция на поръчващия - ищцата в производството, като лечението е проведено в периода от 09.03.2020 год. до средата на м.април 2020 год. от ответника в неговия ***ски кабинет, находящ се в гр. Я..

Не е спорно, а и се установява от заключението на СМЕ и събраните гласни доказателства, че за този период на ищцата били проведено от ответника в зъбо***ския му кабинет ендодотско лечение на горни и долни зъби, изпиляване с цел подготовка за поставяне на временни зъбни конструкции, както и че в средата на м. април ищцата е отказала да ѝ бъде поставена изработената временна протеза.

По делото ответникът изрично е признал в първото с.з. , че е получил сумите от 1200 лв. и 1380 лв. , като плащането е направено в кабинета му и е за терапевтично лечение на ищцата за един месец.

Всички останали въпроси са спорни между страните – спорно е дали ли е неизпълнение на договора от страна на ответника, надлежно развален ли е същия от страна на ищцата, с поведението си ответникът причинил ли е на ищцата вреди – неимуществени, изразяващи се в болки и страдания и имуществени – изразяващи се в заплащане на суми за последващо лечение и дали те са в причинно – следствена връзка с негово противоправно поведение.

Съгласно чл. 80 от ЗЗ (Закон за здравето) медицинската помощ е правнорегламентирана дейност, като качеството ѝ се основава на медицински стандарти, утвърдени по реда на чл. 6, ал. 1 от ЗЛЗ (Закон за лечебните заведения) и Правилата за добра медицинска практика, приети и утвърдени по реда на чл. 5, т. 4 от Закон за съсловните организации на ***ите и ***ите по ДМ. Отношенията между *** и пациент също са предмет на правно регулиране - между тях се сключва граждански договор, съдържащ елементи както на договора за поръчка, така и на договора за изработка. В някои случаи, когато е сключен за определен резултат, както е при стоматологичните услуги, договорът се доближава повече до договора за изработка, като общите правила за сключване и прекратяване на договора, както и тези по чл. 258 и сл. ЗЗД намират съответно приложение, доколкото в специалните закони не са уредени особени правила. От цитираните по-горе норми на чл. 80 от ЗЗ, чл. 6, ал. 1 ЗЛЗ и чл. 5, т. 4 ЗСОЛЛДМ следва, че основното задължение на *** е да осъществи медицинското обслужване, съобразно медицинските стандарти за лечение, които съществуват и са всеобщо признати към момента на лечението. Поради това, когато се преценява дали изпълнението на договора е надлежно от страна на ***, следва да се

вземе предвид как е изпълнена медицинската дейност - какви действия са били предприети, или не са били извършени, както и дали те са отговаряли на дължимото, съобразно утвърдените медицински стандарти и правилата за добрите медицински практики. Доколкото *** е нарушил своите договорни задължения и не е положил дължимата грижа, респ. когато пациентът е претърпял увреждане, последният има право да направи възражение за неизпълнен договор и на това основание да откаже да плати (когато сам финансира лечението си) възнаграждение на ***, а ако вече го е платил, да иска неговото връщане поради ненадлежно изпълнение на договора.

Според съда в настоящия случай, събраната и ценена по делото доказателствена съвкупност сочи еднозначно, че ответникът като *** по ДМ не е съблюдавал правилата на добрата медицинска практика. То ѝ е приел да извърши редица манипулации по зъбите на ищцата в процесния период като в процеса на лечението са се появили усложнения – безспорно е установено, че е допусната в хода на работата механична перфорация на два от обработваните зъби – зъб 16 и зъб 37. Посоченото усложнение всъщност представлява грешка на лечението, а наличните в корените на зъбни материали могат да доведат до болки по-големи от обикновените и до допълнителни усложнения. Същевременно фактът, че е била поръчана от страна на ответника и изработена временна зъбна конструкция, вкл. ищцата е била поканена за поставянето ѝ според съда еднозначно сочи, че ответникът е бездействал, не е предприел дължимата грижа като *** да уведоми пациентката за настъпилите перфорации, респ. за възможността той лично да предприеме необходимите медицински процедури по запълване на перфорациите или да насочи пациента към друг специалист, който да осъществи това.

Поради некачествено и неточно изпълнение на договора за дентални услуги се установи, че ищцата е упражнила правото си едностранно и без предизвестие на развали договора –устно и чрез депозиране на искова молба, с която претендира последиците от развалянето, каквато изрична възможност е предвидена и със специалната норма на чл. 90, ал. 1 ЗЗД (при това без да е необходимо пациентът да изтъква някаква причина за преустановяване на лечението). От своя страна с разпоредбата на чл. 262, ал. 2 ЗЗД е предвидено, че договорът за изработка може да бъде развален без предизвестие от поръчващия, ако стане явно, че изпълнителят няма да може да изпълни работата в срок, или по уговорения, или по надлежен начин. Когато изработеното е с недостатъци, които го правят негодно за употреба, респ. безполезно, съгласно чл. 265, ал. 2 ЗЗД за поръчващия възниква правото да развали договора и да претендира връщане на даденото от него на отпаднало основание по чл. 55, ал. 1, пр.3-то ЗЗД. Счита се, че изявление за разваляне е направено, когато кредиторът заяви претенция за последиците от развалянето - връщане на даденото и/или обезщетение за вредите от неизпълнението.

С оглед на изложеното, предявеният иск по чл. 55, ал. 1, пр.3-то ЗЗД за връщане на изплатеното възнаграждение в размер на 2580 лв. на отпаднало основание е основателен (получаването на сумата е доказано и изрично се признава от ответника в настоящия процес) и следва да се уважи, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 08.11.2021 г.

Съгласно чл. 45 ЗЗД – всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. И нарушаването на общата забрана да се вреди другиму, и нарушаването на договорно задължение може да причинят неимуществени вреди, които подлежат на обезщетяване. Предвид спецификата на казуса следва да бъде взета предвид установената съдебна практика, вкл. на ВКС, според която - когато ищецът

претендира вреди, в резултат на т.нар. ***ска грешка, неговото задължение по чл. 127, ал. 1, т. 4 ГПК да изложи обстоятелствата, на които се основава искът, не следва да се тълкува буквално. Това е така, защото се касае до специализирана медицинска материя, във връзка с която ищецът обичайно не разполага с точни познания, поради което не може да се очаква от него да е прецизен при обосновката и оценката на всички настъпили факти и обстоятелства. Достатъчно е ищецът да е описал конкретното вредоносно събитие, свързано с предприетата медицинска интервенция и настъпилите последици за здравословното му състояние- РЕШЕНИЕ № 117 ОТ 25.06.2021 Г. ПО ГР. Д. № 3773/2020 Г., Г. К., III Г. О. НА ВКС и др.

В Решение №250 от 21.11.2012г. по г.д. №1504/2011г., III г.о. на ВКС се приема, че отговорността на *** е свързана и с принципа на адекватните очаквания – адекватните очаквания са, че специалистът ще предложи и осъществи лечение, което е съобразено с медицинските стандарти и добрите практики и ще съблюдава всички прокламирани в нормативните актове права на пациента. Когато е допуснато нарушение на добрите практики или на установените права – ще следва извод за осъществено противоправно поведение на лекуващия ***. Съгласно горепосоченото решение добрата медицинска практика изисква всеки пациент да получи адекватно на състоянието му лечение, по време на което да бъдат съблюдавани и съобразени всички гарантирани му права.

Предявеният иск за неимуществени вреди е основателен, т.к. в процеса се установиха предпоставките на чл. 45 ЗЗД- противоправно поведение, вреда, изразяваща се в болки и страдания и причинна връзка. В конкретния случай, противоправно действие е налице, след като са установени неправилно извършени манипулации. В случая от събраните по делото доказателства, вкл. показанията на св. В. /ценени при условията на чл. 172 от ГПК и при отчитане на факта, че същият е близък на ищцата и е запознат със случилото се , т.к. е пряк наблюдател на преживяванията на ищцата/, на св. Ю., и приетата СМЕ според съда безспорно се установи, че в резултат на некачественото и неточно изпълнение на денталните услуги, ищцата реално е претърпяла описаните в исковата молба неимуществени вреди. Установи се по делото безспорно, че в резултат на недобро/некачествено ендодотско лечение на зъби 16 и 37 е допусната перфорация, като по делото остава недоказано ищцата да е била уведомена от *** за настъпилото усложнение, респ. да са били предприети от страна на ответника действия по отстраняване на настъпилите в хода на лечението усложнения. Установени са в корените на зъбите чужди, зъбни материали. Изложеното води до извода, че ищцата е изпитвала болки над допустимите за стандартните медицински процедури, наложило се е да се консултира с други ***и по ДМ, наложило се е прелекуване на посочените зъби, успешно за зъб 37, който все още е в костта и неуспешно за зъб 16, който не се е повлиял от лечението и се е наложило да бъде екстрахиран. Категорични са вещите лица, че перфорацията е усложнение, което може да бъде отнесено като грешка на лечението, вкл. в процесния случай констатира две перфорации допуснати в устата на един пациент и твърдение за трета перфорация.

Съдебната практика приема, че противоправно е поведението, което се намира в противоречие с утвърдените от медицинската наука и практика методи и технологии за осъществяване на медицинската помощ- чл. 79, ал. 1 от ЗЗ; с утвърдените по съответния ред медицински стандарти в съответната област - чл. 6, ал. 1 ЗЛЗ и Правилата за добра медицинска практика, приети и утвърдени по реда на чл. 5, ал. 4 от Закона за съсловните организации на ***ите и ***ите по ДМ; с основния принцип на

правото на медицинска помощ - качество, което понятие е посочено в чл. 80 ЗЗ и включва в себе си своевременност и достатъчност на медицинската помощ; неспазване правата на пациентите, посочени в чл. 86, ал. 1 ЗЗ, както и с неспазване на етичните изисквания към упражняването на медицинската професия, залегнали в Кодекса за професионална етика на българските ***и - арг. от чл. 190, ал. 1 ЗЗ.

Фактът, че в период от около месец са причинени две перфорации на зъбите в хода на лечението на един и същ пациент, според вещите лица по СМЕ, а три перфорации, според останалите събрани по делото доказателства, според съда означава че не са приложени изискуемите се диагностични и лечебни методи, които са общоприети и отговарят на съвременното ниво на диагностика и лечение, че не е осъществено безопасно лечение, с което не е изпълнено и задължението за гарантиране правото на пациента на сигурност и безопасност на диагностичните и лечебните процедури, провеждани по време на лечението му, че не са предприети изискуемите се според добрата медицинска практика действия за отстраняване на настъпилите усложнения, в случая перфорации.

Горното обстоятелство се установява от представеното Становище на ***ска комисия по професионална етика при БЗС - Районна колегия Я., изготвено на 14.10.2021 год. по повод жалби на ищцата и още две пациентки, по реда на чл. 93 от ЗЗ. Комисията след запознава с жалбите, преглед на устните кухини на трите жалбоподателки и запознаване с представен снимков материал е констатирала следните нарушения – по чл. 3, ал. 1 от Кодекса за ЕП; липса на информирано съгласие; липса на амбулаторни листи и съставен план и съгласие за цялостната работа от страна на пациентите; липса на издадени фактури.

При преценката си съдът счита, че следва да бъде взето предвид и изложеното по време на разпита от д-р Ю., която е извършила преглед и започнала лечение на ищцата непосредствено след ответника и е изготвила медицинско становище за състоянието на зъбите ѝ, на л. 8-9 от делото, според което след интраорален преглед се установява изпиляване на зъби – 16,13,12,11,21,22,23,27,37,35,34,44,45,46 за неподвижни конструкции, както и на панорамна рентгенография от 15.04.2020 год. се вижда проведено ендодонтско лечение на горепосочените зъби - нарушения в зъб 16 и перфорация в зъб 37.

Вината, съгласно чл. 45 ЗЗД се предполага, като в тежест на ответната страна е да обори тази законова презумция. В случая това не е направено.

За пълнота следва да се посочи, че във всички изброени в чл. 89, ал. 1 от Закона за здравето хипотези, пациентите следва да бъдат уведомени за диагнозата и характера на заболяването, целите и естеството на лечението, разумните алтернативи, очакваните резултати и прогнозата, за потенциалните рискове, включително страничните ефекти и нежеланите ***ствени реакции, болка и други неудобства, вероятността за благоприятно повлияване, риска за здравето при прилагане на други методи на лечение или отказ от лечение, както и да дадат информирано съгласие. Изискването за писмена форма е само за информираното съгласие, а изискването за информация по чл. 88 от ЗЗ е да е своевременна и в подходящ обем и форма. В случая не се установи на ищцата да е предоставена необходимата информация в подходящ обем и форма, било то и устно. При провеждане на лечението освен рентгенови снимки не са изготвени каквито и да е медицински документи, липсва журнал, в който да са отбелязани извършените посещения, липсват амбулаторни листи /чл.96 от Наредба за осъществяване правото на медицинска помощ/, в които да са описани анамнезни данни, констатации на лекуващия ***, предприети конкретни процедури, изписана

***ствена терапия, препоръки за следващи посещения и т.н. В този смисъл съдът приема, че ответникът не може да черпи благоприятни за себе си правни последици /в случая за доказване твърдението да е изправна страна по договора и да е предоставил качествена, навременна медицинска помощ съобразена с изискуемите се медицински стандарти/ от липса на изготвена по надлежния ред от него медицинска документация, от която конкретно да се установи кога, как и какви медицински процедури е извършил по отношение на ищцата, какво е било състоянието ѝ, респ. какви медицински показания са наложили осъществяването им.

Обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост по реда на чл. 52 от ЗЗД. Справедливостта не е абстрактно понятие. То включва обсъждането на обективни критерии, свързани с вида на нематериалните вреди, начин на настъпването им, наличие на остатъчни поражения, прогноза за в бъдеще, възраст на пострадалия и пр.

При преценка обективните критерии свързани с метод и период на лечение, период на неблагоприятно отражение на лечението върху здравословното състояние на ищцата, фактът че и към днешна дата не е постигнат договорения резултат, и обществено-икономическата обстановка в страната към датата на увреждането, при съобразяване субективните критерии - възраст на ищцата и понесените от нея нематериални вреди по вид и време, преживените болки, страдания, дискомфорт, притеснения и неудобства, загубата на перфорирания зъб 16, съдът намира, че в полза на същата за обезщетяване на неимуществени вреди следва да бъде присъдена сумата от 10 000 лева, която отговаря на установения в чл. 52 ЗЗД принцип на справедливост. При определяне размера на обезщетението съдът отново взе предвид изложеното от ВКС в циркуларното по – горе РЕШЕНИЕ № 117 ОТ 25.06.2021 Г. ПО ГР. Д. № 3773/2020 Г., Г. К., III Г. О. НА ВКС.

Сумата следва да бъде присъдена в едно със законната лихва от датата на исковата молба.

Както беше изложено ищцата претендира и сумата от общо 7420 лв. – имуществени вреди в резултат на непозволено увреждане. По отношение на тази претенция съдът приема, че не се установиха кумулативните предпоставки на чл. 45 ЗЗД и по-специално не се установи да е налице пряка причинно – следствена връзка между проведеното от ответника лечение и това проведено от последващи ***и по ДМ, вкл. продължаващо и сега. Горното обстоятелство е следвало да бъде установено от ищцата при условията на пълно и главно доказване. Предвид, че съдът не разполага със съответните специални знания в областта на денталната медицина, следва да бъде взето предвид заключението на вещите лица по изготвената СМЕ, които в отговора си на въпрос 5 посочват, че по отношение на перфорираните зъби 16 и 37 може да се приеме, че е налице причинна връзка между последващото извършено лечение и извършеното от ответника лечение. Предвид липсата на ясно представени факти и медицинска документация отнасяща се до конкретно проведени от последващи ***и процедури и лечения, то вещите лица не могат да констатират налице ли е връзка между проведеното лечение и настъпилото усложнение и последици, и необходимостта от последващо лечение при други специалисти. Безспорно се установи, че горепосочените зъби са първоначално лекувани от д-р Ю., а в следствие зъб 16 е екстрахиран от д-р Б.. Представените доказателства за извършени плащания към посочени в исковата молба *****и, обаче не установяват и какви точно суми е заплатила ищцата за лечението на конкретните два зъба и до кой момент е продължило то, вкл. не е ясно каква е била стойността на процедурата по

екстрахирането. По делото освен това остава неясно дали провежданото от ищцата лечение посредством поставяне на импланти е единствената възможност за оформяне на зъбите ѝ, респ. дали същото е в каквато и да е връзка с проведеното от ответника през 2020 год. лечение. Не без значение е и, че от представените фискални бонове за извършени плащания не става ясно кой е извършил плащанията, какви конкретни дентални процедури касаят и по кои конкретни зъби.

С оглед на всичко изложено, съдът приема, че претенцията, като неоснователна и недоказана следва да бъде отхвърлена.

По насрещен иск с правно основание чл. 79,ал.1 ЗЗД, вр. чл. 82 ЗЗД:

Ответникът е предявил против ищцата насрещен иск за сумата от 2185 лв./след допуснато изменение на иска/, представляваща претърпяна от същия имуществена вреда, в следствие неизпълнение на задълженията на ищцата по договора за дентални услуги да заплати стойността на изработени и заплатени на трето лице от ответника временни зъбни конструкции по време на лечението.

Съгласно разпоредбата на чл. 82 ЗЗД, регламентираща обема и границите на отговорността за вреди от виновно неизпълнение на договорните задължения, обезщетението обхваща всички причинени вреди, които са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждане на задължението, като при недобросъвестност на длъжника - обезщетението обхваща всички преки и непосредствени вреди.

Както беше посочено страните не спорят, че между тях е бил сключен неформален договор за дентални медицински услуги за кореново лечение и манипулации на горни и долни зъби и поставяне на зъбна конструкция. Безспорно се установи по делото от представените от ответната страна писмени доказателства и показанията на св. Х. ,които съдът счита, че следва да бъдат кредитирани с доверие като логични и безпротиворечиви, дадени от лице за което не се твърди да е заинтересовано от изхода на делото, че ответникът е поръчал в съответната зъботехническа лаборатория т.нар временни конструкции за поставяне в устната кухина на ищцата, както и че предвид изградената практика е заплатил същите на посочената зъботехническа лаборатория.

Обстоятелството обаче, че същият предвид гореизложените мотиви с е явява неизправна страна по договора, което е довело и до валидното му разваляне от страна на ищцата, изключва основателността на предявения от него иск за обезщетение за имуществени вреди от виновно неизпълнение на договорни задължения, чието упражняване принадлежи единствено на изправния съконтрагент. Оттук следва и изводът, че предявеният иск е изцяло неоснователен.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на осн. чл. 78,ал.1 от ГПК ищцата има право на разноски за настоящата инстанция, съобразно уважената част от исковете в размер на 2000, 22 лв.- заплатена държавна такса, адвокатско възнаграждение и депозити за вещи лица. Заплатеният депозит за свидетел , не следва да бъде присъждан, т.к. св. Ю. не е поискала и не ѝ е изплащано възнаграждение за явяването и в с.з. на 13.09.2022 год.

На осн. чл. 78,ал.3 от ГПК ответникът също има право на разноски съразмерно с отхвърлената част от исковете. Своевременно ищцовата страна е направила възражение за прекомерност на уговореното адвокатско възнаграждение в размер на 3600 лв. с ДДС, което съдът намира за основателно. Минималното възнаграждение

съобразено с цената на исковете в настоящото производство е в размер на 1130 лв. Предвид фактическата и правна сложност на делото, броя на проведените заседания и обема на доказателствения материал, съдът намира че адвокатското възнаграждение следва да бъде намалено до сумата от 1500 лв. с ДДС. В този смисъл в полза на ответника следва да бъде присъдена сумата от 1205, 75 - лв. заплатено адвокатско възнаграждение и депозити за вещи лица.

Водим от гореизложеното, Я Р С

РЕШИ:

ОСЪЖДА Е. Й. С., роден на ***** год. в Г. да заплати на Ж. А. В., ЕГН ***** на основание чл. 55, ал. 1, пр. трето ЗЗД, сумата 2580 лева - заплатена на отпаднало основание - едностранно развален от поръчващия договор за дентално лечение, осъществено за периода 09.03.2020 – средата на м. април 2020 год., поради неточно и некачествено изпълнение, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на исквата молба – 08.11.2021 год. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА Е. Й. С., роден на ***** год. в Г. да заплати на Ж. А. В., ЕГН ***** на основание 45 ЗЗД сумата 10 000 лева - представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на увреждане, причинено й във връзка с проведено дентално лечение през периода 09.03.2020 – средата на м. април 2020 год., ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на исквата молба – 08.11.2021 год. до окончателното изплащане.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Ж. А. В., ЕГН ***** против Е. Й. С., роден на ***** год. в Г. иск по чл. 45 ЗЗД за заплащане на сумата от общо 7420 лв. – имуществени вреди в резултат на увреждане, причинено й във връзка с проведено дентално лечение през периода 09.03.2020 – средата на м. април 2020 год.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. Й. С., роден на ***** год. в Г. против Ж. А. В., ЕГН ***** иск за заплащане на сумата от 2185 лв. претърпяна имуществена вреда, в следствие неизпълнение на задълженията на ищцата по договор за дентални услуги от 09.03.2020 год.

ОСЪЖДА Е. Й. С., роден на ***** год. в Г. да заплати на Ж. А. В., ЕГН ***** сумата от 2000, 22 лв. - разноски за настоящата инстанция.

ОСЪЖДА Ж. А. В., ЕГН ***** да заплати на Е. Й. С., роден на ***** год. сумата от 1205, 75 лв. – разноски за настоящата инстанция.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред ЯОС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____